

Ascensi Codina

per

Francese ESPAÑOL

El dia 18 de març d'enguany moria cristianament en aquesta ciutat, víctima de curta i traïdora malaltia, a l'edat de 55 anys, el qui fou un dels més il·lustres entomologistes catalans, el Sr. Ascensi CODINA.

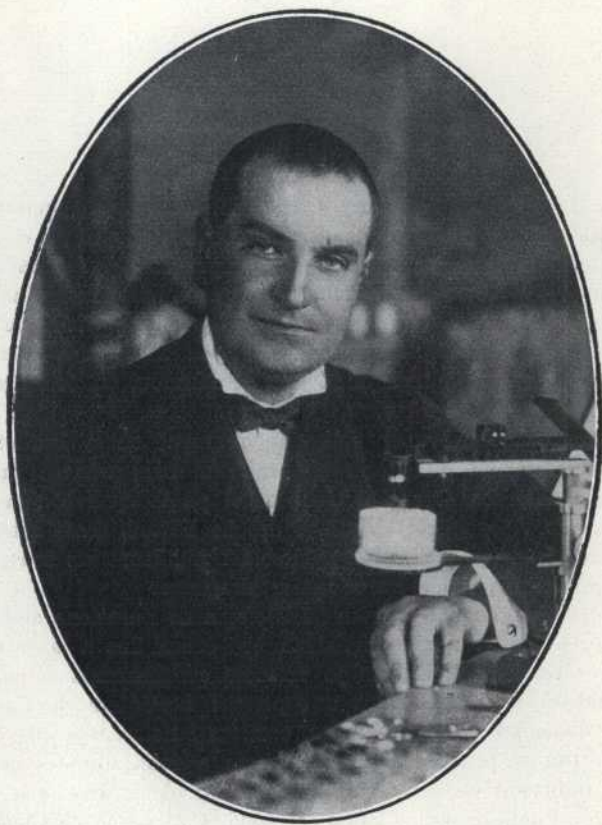
Nasqué l'any 1877. De jovenet quedà orfe, circumstància que determinà que més tart portés una vida independent. Visità Amèrica i França. Cansat de córrer món i un xic ressentida la seva salut, escollí com a lloc de repòs la tranquil·la vila de Masnou, on començaren les seves aficions entomològiques.

Fou el mes de juny del 1908 que aparegué en el Butlletí de la "Institució Catalana d'Història Natural" la seva primera publicació sobre una monstruositat que es troba en el palp esquerre d'una *Cicindela paludosa* v. *sabulicola* Walt., i des de llavors, sense interrupció, anà laborant, enriquint la seva col·lecció i publicant els seus treballs en revistes científiques de Barcelona i Saragossa.

L'any 1916 ingressà al Museu de Biologia de Barcelona amb el càrrec de Regent de la secció d'articulats que exercí fins a la seva mort; allí anà perfeccionant els seus ja extensos coneixements entomològics, i s'especialitzà en l'estudi dels coleòpters i hemípters de Catalunya, sobre els quals publicà monografies, catàlegs i notes, tots ells de gran valor, car fou el primer català que tractà a fons aquestes qüestions.

Seguí publicant els seus estudis en el But. de la Inst. Cat. d'Hist. Nat., en les Publicacions de l'Inst. d'Estud. Cat. secció de Ciències, en els Treballs del Museu de Barcelona, en el But. de la Soc. Ibèr. de Cièn. Nat., en el But. de la Soc. Ent. de Esp., i en altres indrets. De tot el que va escriure (unes 80 publicacions) sobresurt la monografia sobre el gènere *Carabus* (any 1918, pàg. 157 i fig. 50), estudi dividit en vuit parts. S'ocupà, en primer lloc, de la revisió d'aquests coleòpters i, a continuació, de les geogràfiques regions dels *Carabus*, de la morfologia, de la classificació sistemàtica dels *Carabus* catalans, de l'ana-

tomia-fisiologia, de la biologia-costums-nimfosi, de l'ou i larva, i, finalment, de la filogènia dels Carabus, obra documentada, de gran valor científic i indispensable per a adquirir un perfecte coneixemen dels Carabus catalans. També és de gran mèrit el seu treball sobre hemípters (any 1921, p. 150, fig. 36), on tracta de les generalitats, classificació

i famílies de tan interessant ordre, obra que fou premiada. Són també dignes d'elogi els seus estudis sobre cincídeles, dípters i lepidòpters de Catalunya, i tants d'altres. L'últim treball seu ha estat la descripció d'una espècie nova, la *Cicindela deserticoloides* que ell mateix buseà i trobà a la fi prop d'Albatera, província d'Alacant, el 24 d'agost de l'any passat.

1

2

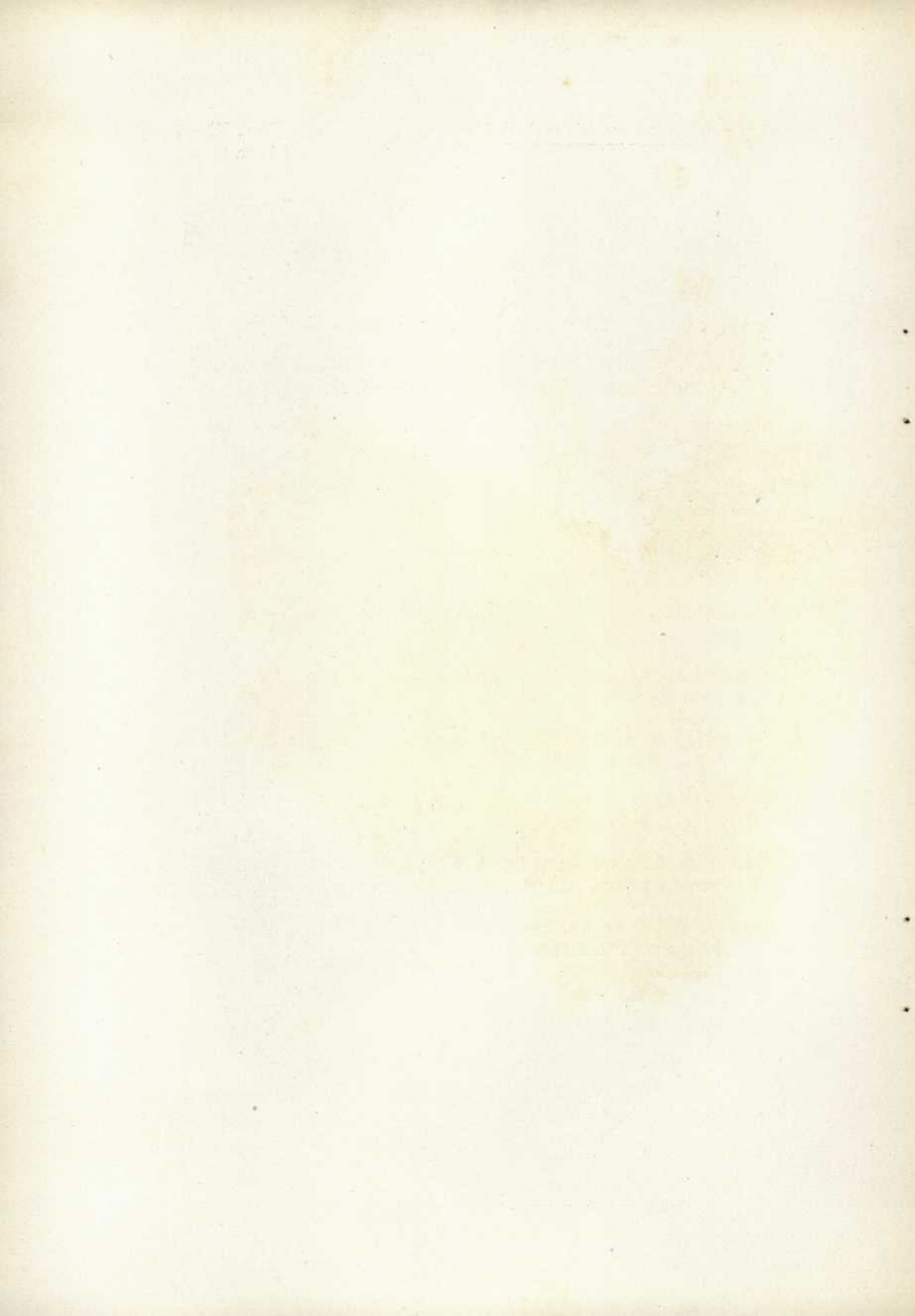

3

4

Benthonische reifeformen bei *Protachyceras Vilanovae* v. Mojs.

Entaulà estretes relacions amb quasi tots els entomòlegs espanyols i estrangers, especialment amb el Dr. W. HORN, Director del "Deutsches Entomologisches Institut" de Berlin-Dahlem, amb la col·laboració del qual arribà a reunir una col·lecció de cicindèlids que deposità en el Museu de Catalunya i que avui dia és conceptuada, com diu el P. L. NAVÁS, la segona del món. Producte de les relacions amb el Sr. LAPOUGE, el primer entre tots els que estudien els Carabus, fou l'adquisició de coneixements que li facilitaren la realització de l'esmentada monografia. Col·laborant amb el P. TAVARES reuní una col·lecció de cecidies com no n'hi ha cap més a Espanya. Últimament sostenia íntima correspondència amb el professor Filippo SILVESTRI, Director de l'"Istituto Superiore Agrario" (Portici-Nàpols) dedicada a l'estudi dels yxodes i isòpods espanyols.

Des de l'any 1908 figurà com a soci de l'Inst. Cat. d'Hist. Nat. i com a tresorer de la mateixa societat durant molts anys. Ingressà a la Soc. Esp. de Hist. Nat. l'any 1916. Pertanyé des de la seva fundació (any 1918) a la Soc. Ent. de Esp., de la qual fou president l'any 1929. Fou també membre de diverses societats científiques estrangeres.

Jo el vaig conèixer l'any 1923, quan, tot just iniciada la meua col·lecció de coleòpters, volguí entrar en l'estudi sistemàtic d'aquest grup d'insectes, i, veient que fracassaven els esforços que feia en aquest sentit, vaig tenir l'encert de consultar-li el cas. Com era natural en ell, em rebé afectuosament. M'encoratjà a prosseguir sense defallença i s'oferí per a tot el que el pogués necessitar. Des de llavors, assíduament, aprofitava totes les hores lliures de la jornada per a treballar sota la seva intel·ligent direcció durant aquests nou últims anys he tingut ocasió d'apreciar la seva vàlua i el seu zel i la seva bondat, per tothom reconeguda.

Excessivament modest, no tenia altra preocupació que contribuir al coneixement i divulgació de l'entomologia catalana i espanyola. Sempre estava atent i disposat a resoldre totes les dificultats que hom li exposava. Fou el meu Mestre. Ell m'inicià en l'estudi sistemàtic i m'ajudà a resoldre els conflictes que tan sovint es presenten als que comencen; a ell dec dones, que una simple afició meua es convertís en l'estudi seriós d'aqueixa branca de coneixements.

Cada dia, en sortir del Museu, l'acompanyava fins a la plaça de Catalunya, i tot caminant m'explicava els seus projectes, les seves aspiracions; em parlava de les excursions que realitzava amb el P. NAVÁS, pel qual sentia una gran estima. Recordo que un dia em contà, amb el seu humorisme peculiar, l'anada al Museu d'un jove que desitjava perfeccionar-se en l'estudi dels himenòpters, i que per a aquest fi li deixà unes quantes capsas de la col·lecció. Al cap de poca estona,

el jove tot condolgut, li mostrà un exemplar amb l'abdomen separat, cosa que li havia succeït en desclavar-lo. El Sr. CODINA va tranquil·litzar-lo dient-li que era molt fàcil remeiar aquest accident ajuntant amb goma les dues parts separades, i li encarregà que ho fes ell mateix per tal de practicar-s'hi. En ésser fora el jove, examinà els exemplars que aquest havia estudiat, i observà, amb la consegüent sorpresa, que l'exemplar reparat ho havia estat d'una manera molt original, car presentava l'abdomen unit a la part anterior del cap.

Gran devot de la música, tenia una bona gramola amb infinitat de discs que alegraven la seva vida retirada i que al mateix temps constituïen l'obsequi obligat a totes les seves amistats.

Se l'emportà la mort en néixer la primavera i quan la naturalesa iniciava un himne a la vida. En morir deixà un model de vida laboriosa i exemplar, de la qual guardarem un record inesborrable els que tinguérem la sort d'ésser deixebles de tan digne Mestre. A. C. S. — Valls 4-VII-32.
